

NIEUWE BIJDRAGE
TOT DE KENNIS DER
ICHTHYOLOGISCHE FAUNA
VAN
T I M O R.

DOOR
Dr. P. BLEEKER.

In 1852 maakte ik mijne eerste Bijdrage tot de kennis der ichthyologische Fauna van Timor bekend in den 3ⁿ Jaargang van het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië. Ik bragt daarin het aantal bekende soorten van Timor op 57, of, *Diploprion bifasciatum* K. v. H. en *Tetraodon papua* Blkr., welke ik verzuimd had daarin op te nemen, mede gerekend, op 59.

Aan de welwillendheid van den heer J. P. HÖNIG, officier van gezondheid te Timor Koepang, heb ik eene verzameling vischsoorten van Timor te danken, welke op mijn verzoek was gemaakt en uit de volgende 40 soorten bestaat.

1. Apogon chrysosoma Blkr.	7. * Therapon servus CV.
2. „ timorensis Blkr.	8. „ Cuvieri Blkr. = Pelates
sexlineatus CV.
3. Serranus crapao CV.	9. Dules rupestris CV.
4. Mesoprion fulviflamma Blkr.	10. Percis cylindrica CV.
5. „ marginatus Blkr.	11. * Sillago acuta CV.
6. „ janthinurus Blkr.	

12. <i>Scorpaena bandanensis</i> Blkr.	29. <i>Gobius petrophilus</i> Blkr.
13. <i>Scolopsides cancellatus</i> CV.	30. „ <i>periophthalmoïdes</i> Blkr.
14. <i>Lethrinus xanthotaenia</i> Blkr.	31. <i>Pomacentrus littoralis</i> K. v. H.
15. <i>Gerres oyena</i> CV.	32. * <i>Julis</i> (<i>Halichoeres</i>) <i>binotopsis</i> Blkr.
16. <i>Chaetodon ocellatus</i> Bl.	33. „ (<i>Halichoeres</i>) <i>dieschismenacanthoïdes</i> Blkr.
17. <i>Pempheris molucca</i> CV.	34. <i>Cheilinus ceramensis</i> Blkr.
18. „ <i>oualensis</i> CV.	35. <i>Scarus naevius</i> CV. = <i>Calliodon chlorolepis</i> Richds. Sulph. Ichth. tab. 64 fig. 4?
19. * <i>Caranx Forsteri</i> CV.	36. <i>Hemiramphus Dussumierii</i> CV.
20. * <i>Equula filigera</i> CV.	37. <i>Harengula moluccensis</i> Blkr.
21. <i>Amphacanthus scaroïdes</i> Blkr.	38. * <i>Saurida nebulosa</i> CV.
22. <i>Acanthurus melanurus</i> CV.	39. <i>Tetraodon laterna</i> Richds.
23. * <i>Acanthurus matoïdes</i> CV.	40. <i>Hippocampus kuda</i> Blkr.
24. <i>Mugil borneënsis</i> Blkr.	
25. „ <i>labiosus</i> CV.	
26. <i>Atherina lacunosa</i> Forst.	
27. <i>Salarias Forsteri</i> CV.	
28. „ <i>sumatranus</i> Blkr.	

Slechts 7 dezer soorten, de met een * gemerkte, waren reeds van Timor bekend, zoodat ik de kennis van Timor ten dezen opzigte weder kan vermeederen met die van 33 species. Onder deze species is er slechts een nieuw voor de wetenschap, t. w. *Apogon timorensis*, terwijl nog eenige andere, hieronder insgelijks beschrevene, nieuw zijn voor den Indischen Archipel en voor mijn kabinet, t. w. *Dulis rupestris* CV., *Therapon Cuvieri* Blkr., *Chaetodon ocellatus* Bl. en *Mugil labiosus* CV.

Thans zijn alzoo de volgende 92 soorten als Timorsche vischen te vermelden.

1. *Apogon chrysosoma* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 256.
2. „ *novemfasciatus* CV. ibid. III p. 163.
3. „ *timorensis* Blkr..
4. *Ambassis Dussumierii* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
5. *Diploprion bifasciatum* K. v. H.
6. *Serranus crapao* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
7. „ *merra* CV.
8. „ *punctulatus* CV. Nat. T. Ned. Ind. III p. 570.
9. *Mesoprion Calveti* Blkr. = *DiaCOPE Calveti* CV.
10. „ *fulviflamma* Blkr. Nat. Tijdschr. N. Ind. III p. 553.
11. „ *janthinurus* Blkr. ibid. VI p. 52.
12. „ *marginatus* Blkr. ibid. III p. 554.
13. *Cirrhitès aprinus* CV.

14. *Therapon Cuvieri* Blkr. = *Pelates sexlineatus* CV. etc.
15. „ *servus* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
16. *Dules rupestris* CV.
17. *Holocentrum diadema* CV. Nat. T. N. Ind. III p. 259.
18. *Percis cylindrica* CV. ibid. II p. 235.
19. *Sphyraena jello* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
20. *Sillago acuta* CV. ibid.
21. *Polynemus plebejus* Brouss. ibid.
22. *Upeneoides bivittatus* Blkr. ibid.
23. *Platycephalus timoriensis* CV.
24. *Pterois volitans* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Sclerop.
25. „ *zebra* CV. Nat. T. Ned. Ind. III p. 265.
26. *Scorpaena bandanensis* Blkr. ibid. II p. 237.
27. *Apistus marmoratus* CV.
28. *Scolopsides cancellatus* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Sciaen.
29. *Heterognathodon bifasciatus* Blkr. ibid.
30. *Dentex hexodon* QG.
31. *Lethrinus opercularis* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Sparoïd.
32. „ *xanthotaenia* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 176.
33. *Gerres kapas* Blkr. ibid. II p. 482.
34. „ *oyena* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Maen.
35. *Chaetodon ocellatus* Bl.
36. „ *Sebanus* CV.
37. „ *virescens* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet.
38. *Holacanthus semicirculatus* CV. Nat. T. N. Ind. III p. 452.
39. *Platax punctulatus* CV.
40. *Pempheris molucca* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet.
41. „ *oualensis* CV. Nat. T. N. Ind. II p. 242.
42. *Caranx Forsteri* CV. Verh. Bat. Gen. XXIV Makr. Vissch.
43. *Carangoïdes blepharis* Blkr. ibid.
44. *Equula filigera* CV. ibid.
45. „ *oblonga* CV. ibid.
46. *Amphacanthus doliatus* CV. Nat. T. N. Ind. IV p. 605.
47. „ *dorsalis* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth.
48. „ *nebulosus* QG.
49. „ *scaroides* Bkr. Nat. T. Ned. Ind. IV p. 262.
50. *Acanthurus matoïdes* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth.
51. „ *melanurus* CV. Nat. T. N. Ind. III p. 271.
52. *Priodon annularis* CV. ibid. III p. 558.
53. *Mugil borneënsis* Blkr. ibid. II p. 201.
54. „ *labiosus* CV.
55. „ *parsia* H. Bueh? Nat. T. N. Ind. III p. 166.
56. *Atherina lacunosa* Forst. ibid. V p. 504.
57. *Salarias Forsteri* CV. ibid. I p. 255.

58. *Salarias quadripinnis* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Blenn. Gob.
59. „ *sumatranus* Blkr. Nat. T. N. Ind. I p. 256.
60. *Gobius Goldmanni* Blkr. ibid. III p. 167.
61. „ *periophthalmoïdes* Blkr. ibid. I p. 249.
62. „ *petrophilus* Blkr. ibid. IV p. 476.
63. „ *phalaena* CV. ibid. II p. 244.
64. *Periophthalmus Freycineti* CV.
65. *Batrachus diemensis* Richards. Nat. Tijdschr. N. Ind. III p. 168.
66. *Plesiops coeruleolineatus* Rüpp. = *Plesiops melas* Blkr. ibid. IV p. 116.
67. *Pomacentrus katunko* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 169.
68. „ *littoralis* K. v. H. ibid. IV p. 483.
69. *Dascyllus aruanus* CV. Nat. Tijdschr. N. Ind. VI p. 108.
70. *Glyphisodon azureus* QG.
71. „ *unimaculatus* CV. Nat. T. N. Ind. IV p. 284.
72. „ *uniocellatus* QG. ibid. IV p. 119.
73. *Julis (Halichoeres) binotopsis* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 731.
74. „ („) *dieschismenacanthoïdes* Blkr. ibid. IV p. 121.
75. „ („) *interruptus* Blkr. ibid. II p. 252.
76. „ („) *kawarin* Blkr. ibid. III p. 172.
77. „ („) *miniatus* K. v. H. ibid. III p. 171.
78. „ („) *Schwarzii* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXII Ichth. Bali.
79. „ („) *timorensis* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 171.
80. *Cheilinus ceramensis* Blkr. ibid. III p. 290.
81. *Scarus naevius* CV. = *Calliodon chlorolepis* Richards. ibid. III p. 769.
82. *Plotosus macrocephalus* CV.
83. *Hemiramphus Dussumierii* CV. Verh. Bat. Gen. XXIV Snoek. vissch.
84. *Harengula moluccensis* Blkr. Nat. T. Ned. Ind. IV p. 609.
85. *Engraulis enerasicholoïdes* Blkr. ibid. III p. 173. Verh. Bat. Gen.
XXIV Haring.
86. *Saurida nebulosa* CV. ibid. III p. 292. Ibid.
87. *Oxybelus Homei* Richards.
88. *Tetraodon laterna* Richards. Nat. T. N. Ind. III p. 299. Verh. Bat.
Gen. XXIV Blootk. Vissch.
89. „ *papua* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXIV Blootk. vissch.
90. *Hippocampus kuda* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXV Trosk. vissch.
91. *Carcharias (Prionodon) melanopterus* QG. ibid. XXIV Plagiost.
92. *Taeniura lymma* MH. ibid.

DESCRIPTIONES SPECIERUM DIAGNOSTICAE.

PERCOÏDEI.

Apogon timorensis Blkr.

Apog. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 2 fere in ejus altitudine; capite $3\frac{1}{3}$ circiter in longitudine corporis, paulo longiore quam alto; oculis diametro $2\frac{2}{3}$ ad $2\frac{3}{4}$ in longitudine capitis, multo minus diametro 1 distantibus; linea rostro-dorsali fronte et vertice declivi rectiuscula rostro convexiuscula; orbita, osse suborbitali, crista praeoperculi intramarginali, suboperculo interoperculoque edentulis; maxilla superiore maxilla inferiore vix vel non brevior, sub oculi dimidio posteriore desinente; dentibus maxillis pluriseriatis parvis subaequalibus, vomerinis in thurmam $\wedge$ formem, palatinis utroque latere in vittam gracilem dispositis; praeoperculo rotundato margine denticulis parvis parum conspicuis serrato; operculo spinula plana vix conspicua; lineis dorsali et ventrali convexitate subaequalibus; osse suprascapulari denticulato; squamis lateribus 25 vel 26 in serie longitudinali, 8 vel 9 in serie transversali; linea laterali non ramosa; pinna dorsali spinosa dorsali radiosa paulo humiliore spinis validis 3^a ceteris longiore et crassiore corpore multo minus duplo humiliore; dorsali radiosa angulata convexa corpore multo humiliore spina radio 1° multo minus duplo brevior; pectoralibus obtusis rotundatis 5 et paulo, ventralibus acutis $4\frac{2}{3}$, caudali emarginata lobis obtusis rotundatis $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; anali obtusa convexa dorsali radiosa paulo humiliore; colore corpore aureo; fasciis 2 latis transversis fusco-violaceis, anteriore sub pinna dorsali spinosa ventrem attingente, 2^a sub pinna dorsi radiosa trigona apice basin analis fere attingente; pinnis roseis vel rubris, dorsali spinosa apicem versus nigra.

B. 7. D. 7 — $1/9$ vel 7 — $1/10$. P. $2/14$. V. $1/5$. A. $2/8$ vel $2/9$. C. 17 et lat. brev.

Habit. Timor kupang, in mari.

Longitudo speciminis unici 80'''.

Aanm. Deze soort is zeer na verwant aan *Apogon bandanensis* Blkr. Zij laat er zich echter gemakkelijk van onderken-

nen door hare slankere gedaante, minder stompen kop en kleinere oogen en voorts nog door hare sterker ontwikkelde rugdoornen (waarvan de derde slechts weinig korter is dan de langste rugvinstraal en slechts ongeveer $1\frac{1}{2}$ maal gaat in de hoogte des ligchaams), getand bovenschouderbladsbeen, enz.

DIPLOPRION K. v. H. Cuv. Val.

Pinnae dorsales 2 approximatae alepidotae; ventrales thoracicae, caudalis convexa. Praeoperculum margine dentatum cristam intramarginali glabrum. Ossa suborbitalia edentula. Dentes setacei maxillis, vomerini, palatini. Lingua edentula. Operculum tri- vel quadri-aculeatum. Membrana brachiostraga radiis 7. Spinae anales 2. Squamae parvae ctenoideae.

Aanm. Dit geslacht is het eerst gekenmerkt door Kuhl en Van Hasselt naar een voorwerp van Java. De eenige tot nog toe bekende soort heeft ook tandjes aan het tusschenoperkel, doch hieraan is geene generische waarde te hechten, evenmin als bij Serranus en Ambassis, waar meerdere soorten die tandjes bezitten, doch meerdere andere niet. Die tandjes zijn echter een geschikt kenteeken ter onderscheiding der soorten. Het geslacht schijnt in zijne geografische verbreiding beperkt te zijn tot de zeeën van zuidoostelijk Azië en den Indischen Archipel, zijnde het tot nog toe niet anders aangetroffen dan in zuidelijk Japan, langs de kusten van China en langs die van Java, Celebes en Timor.

Diploprion bifasciatum K. v. H. CV. Poiss. II p. 101 tab. 21, Richards. Rep. Ichth. Chin. Jap. in Rep. 15th Meet. Brit. Assoc. p. 221. Temm. Schleg. Faun. Jap. Poiss. p. 2.

Diplopr. corpore oblongo compresso, altitudine $2\frac{1}{2}$ ad $2\frac{3}{4}$ in ejus longitudine, latitudine 3 et paulo in ejus altitudine; capite obtuso $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{3}{4}$ in longitudine corporis, aequo alto circiter ac longo; oculis diametro $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; rostro obtuso oculo vix longiore; linea ros-

tro-frontali declivi rectiuscula; vertice rugoso; osse suborbitali reticulato-rugoso oculo non humiliore; maxilla superiore protractili maxilla inferiore brevior sub medio oculo desinente; rictu valde obliquo; maxillis dentibus setaceis parvis pluriseriatis, symphysi nullis, vomerinis in thurmas 2 parvas distantes, palatinis utroque latere in vittam gracilem dispositis; praeoperculo obtusangulo crista intramarginali edentulo, margine denticulatodenticulis margine inferiore denticulis margine posteriore majoribus; interoperculo serrato; operculo rugoso superne et antice tantum squamoso, spina media spina superiore paulo spina inferiore multo longiore; squamis ctenoïdeis sessilibus lateribus parvis 90 p. m. in serie longitudinali; linea laterali valde curvata tubulis simplicibus contiguis notata; pinnis dorsalibus basi unitis altitudine subaequalibus corpore plus duplo humilioribus; dorsali spinosa angulata membrana spinas superante, spina 3^a spinis ceteris longiore, postica 1^a brevior; dorsali radiosa obtusa convexa; pectoralibus obtusis rotundatis $5\frac{3}{4}$ ad $5\frac{5}{8}$, ventralibus acutissimis $3\frac{5}{8}$, caudali convexa 5 ad $5\frac{1}{4}$ in longitudine corporis; anali formam dorsalis radiosae referente et ea vix humiliore spinis parvis, 2^a 1^a longior oculo brevior; colore corpore pulchre flavo, fasciis 2 transversis violaceo-nigris fascia 1^a oculari oculo non vel vix latiore, 2^a latissima dorso-anali; pinna dorsali spinosa nigricante-violacea, ventralibus aurantiacis apicem versus fusco-violascentibus; pinnis ceteris pulcherrime flavis.

B. 7. D. 8—1/13. P. 1/15. V. 1/5. A. 2/12 vel 2/13. C. 15 vel 17 et lat. brev.

Synon. *Diploprion à deux bandes* CV. Poiss. II tab. 21.

Hwang te Yu Sinens.

Sewase Japonens.

Habit. Celebes, Timor, Java, in mari.

Longitudo speciminis unici 225'''.

Aanm. De aangehaalde afbeelding vertoont de 2e rugvin en de aarsvin te laag en te afgerond, de staartvin insgelijks te afgerond, en het rugdoornvlies uitgesneden, doch laat overigens weinig te wenschen over. Hoezeer *Diploprion bifasciatum* bij Java en Timor gezegd wordt voor te komen, heb ik tot nog toe geen enkel voorwerp uit den Indischen Archipel kunnen magtig worden, zijnde het bovenbeschrevene afkomstig van Nagasaki en mij door de welwillendheid, van den heer WOLF, gewezen pachter van den Japanschen handel, geworden.

Dules rupestris CV. Poiss. III p. 89.

Dul. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{3}{4}$ circiter in ejus longitu-

dine, latitudine $2\frac{1}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite acuto $3\frac{1}{4}$ ad 4 fere in longitudine corporis, longiore quam alto; oculis diametro 3 ad $3\frac{1}{2}$ in longitudine capitis; linea rostro-frontali declivi recta; maxilla superiore maxilla inferiore brevior sub medio oculo desinente; dentibus maxillis, vomerinis, palatinis et pterygoideis parvis bene conspicuis, maxillis serie externa seriebus internis paulo majoribus; osse suborbitali praeoperculoque dentibus minimis sed conspicuis; praeoperculo rectangulo angulo rotundato; operculo spinis 2 inferiore superiore multo longiore; ossibus scapulari et suprascapulari denticulatis; linea laterali antice tantum leviter curvata; squamis lateribus 40 p. m. in serie longitudinali; lineis dorsali et ventrali convexis; pinna dorsali profunde incisa parte spinosa parte radiosa altiore spina 5^a spinis ceteris longiore corpore paulo plus duplo humiliore, spina penultima spina ultima multo brevior, spina ultima parte radiosa paulo humiliore; dorsali radiosa angulata non emarginata; pectoralibus obtusis et ventralibus acutis post basin pectoralium insertis 7 circiter in longitudine corporis; caudali emarginata lobis (ex parte abruptis); anali spina 3^a spinis ceteris longiore radio 1° brevior, parte radiosa vix humiliore leviter emarginata; colore corpore superne coerulescente, inferne argenteo; rostro fusciscente; corpore squamis plurimis macula oblonga transversa violaceo-fusca; pinnis aurantiacis vel flavis; dorsali spinosa nigro marginata; dorsali radiosa caudalique dimidio libero violaceo-nigris, nigro lobis caudalis medio profundiore.

B. 6. D. 10/10 vel 10/11 vel 10/12. P. 2/11 vel 2/12. V. 1/5. A. 3/10 vel 3/11. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Centropomus rupestris* Lacép. Poiss. IV p. 252, 273.

Centropome de roche Lacép. ibid.

Doules de roche CV. Poiss. III p. 89, VII p. 359.

Poisson de roche Gall. Bourbon.

Habit. Timor kupang.

Longitudo 3 speciminum 86''' ad 102'''.

Aanm. De uitvoerige beschrijving van *Dules rupestris* CV. in de groote Histoire naturelle des Poissons past zeer goed op mijne voorwerpen. Slechts wordt er gezegd, dat de hoogte des ligchaams er naauwelijks meer dan 3 maal gaat in zijne lengte, dat de lengte van den kop er meer dan 4 maal gaat in de lengte des ligchaams, dat het schouderblad ongetand is, et dat de langste rugdoornen 3 maal gaan in de hoogte des ligchaams. Alle deze verschillen kunnen toe te schrijven zijn aan den ouderen leeftijdstoestand van het voorwerp, door Cuvier beschreven en hetwelk 8 duimen (paryssche?) lang was, zoodat ik niet aarzel mijne voorwerpen tot *Dules rupestris* te brengen. De soort was tot nog toe slechts bekend van Mauritius en Bourbon.

Therapon Cuvieri Blkr.

Therap. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ ad 4 in ejus longitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite 4 circiter in longitudine corporis, longiore quam alto; linea rostro-dorsali declivi rectiuscula rostro convexiuscula; oculis diametro 3 et paulo in longitudine capitis; osse suborbitali denticulis bene conspicuis; maxilla superiore maxilla inferiore vix longiore sub oculi margine anteriore desinente; dentibus maxillis serie externa seriebus internis majoribus acutis simplicibus aequalibus; palato edentulo; praecoperculo rotundato, margine libero dentibus valde conspicuis serrato; operculo spinis 2 medioeribus inferiore superiore longiore; osse scapulari dentibus bene conspicuis serrato; squamis lateribus 65 p. m. in serie longitudinali; linea dorsali linea ventrali multo convexiore; pinna dorsali spinosa dorsali radiosa altiore spinis 5^a et 6^a spinis ceteris longioribus corpore minus duplo humilioribus, spinis 1^a et 2^a spina postica multo brevioribus, spina postica radio dorsali 1° multo minus duplo brevior; dorsali radiosa angulata obtusa margine superiore convexa; pectoralibus obtusis rotundatis 5 ad $5\frac{1}{2}$, ventralibus acutis 5 et paulo ad $5\frac{3}{4}$, caudali vix emarginata angulis rotundata 5 circiter in longitudine corporis; anali angulata non emarginata spinis 2^a et 3^a subaequalibus radiis anterioribus brevioribus; colore corpore superne griseo-coerulescente inferne argenteo; vittis corpore longitudinalibus viridi-fuscis 6, 1^a dorsali basi dorsalis spinosae approximata, 2^a supra-oculo-dorsali dorsalis radiosae basin posteriorem, 3^a oculo-dorsali dorsum caudae, 4^a rostro-oculo-caudali et 5^a maxillo-infraculo-caudali basin caudalis, 6^a thoraco-anali analis partem posteriorem attingentibus; pinnis flavescentibus, dorsali spinosa nigro marginata et spinam 4^m inter et 8^m interdum macula magna diffusa nigra.

B. 6. D. 12/10 vel 12/11. P. 2/12 vel 2/13. V. 1/5. A. 3/10 vel 3/11. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Pelates sexlineatus* CV. Poiss. III p. 110 Cuv. Règn. anim. éd. luxe, Poiss. tab. 12 fig. 1 (junior).

Pelates à six lignes CV. ibid. (jun.).

Pelates quinquelineatus CV. Poiss. III p. 111 Less. Voy. Coq. Zoöl. II p. 223 (aet. provect.).

Pelates à cinq lignes CV. ibid., ibid. (aet. provect.).

Pelates quadrilineatus CV. Poiss. III p. 109 tab. 55, Less. Voy. Coquill. Zoöl. II p. 223 (aet. provect.).

Pelates à quatre lignes CV. ibid., ibid. (aet. provect.).

Habit. Timor kupang, in mari.

Longitudo 10 speciminum 49''' ad 72'''.

Aanm. Onder den geslachtsnaam van *Pelates* heeft CUVIER eene soort gebragt, welke hij als 3 soorten of verscheidenheden onder de in de synonymie aangehaalde namen heeft beschre-

ven. Deze soort is dezelfde als de bovenbeschrevene, doch deze beschrijving heeft slechts betrekking tot jeugdige voorwerpen, bij welke alle 6 lichaamsbanden nog duidelijk waarneembaar zijn. Ik zie niet in, waarom deze soort van *Therapon* afgescheiden is. Zij heeft alle karakters van dit geslacht en hoezeer CUVIER in zijne diagnose van *Therapon* spreekt van ploegbeens- of gehemeltetandjes en van den sterken operkeldoorn, is geen dezer kenmerken op alle zijne soorten toepasselijk, zooals CUVIER zelf erkende ten opzichte van het tandstelsel, terwijl bij *Therapon quadrilineatus* CV. b. v. de operkeldoornen eer minder dan meer ontwikkeld zijn, dan bij zijne soorten van *Pelates*. Zelfs is het moeilijk, laatstgenoemde soort anders van de onderwerpelijke te onderscheiden dan door hare groote donkere bovenoperkelvlek en het standvastig aanwezig zijn, ook bij de jongere voorwerpen, van slechts 4 overlangsche lichaamsbanden. Ik heb daarom de soort tot *Therapon* teruggebracht en hare verschillende soortnamen veranderd ter voorkoming van verwarring. De soort was reeds bekend van Nieuw-Holland en de Sandwichs-eilanden.

CHAETODONTOIDEI.

Chaetodon ocellatus Bl. Ausl. Fisch. III p. 105 tab. 211 fig. 2. CV. Poiss. VII p. 58.

Chaetod. corpore disciformi, diametro dorso-ventrali 2 et paulo in longitudine corporis; capite acuto $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; oculis diametro $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali fronte convexiuscula rostro concava linea rostro-ventrali paulo longiore; rostro acuto oculo brevior; praeoperculo denticulis oculo armato tantum conspicuis; squamis lateribus 25 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali radiosus obtusis rotundatis, dorsali spinosa spinis 4^a, 5^a et 6^a spinis ceteris longioribus; pectoralibus obtusis et ventralibus acutis $4\frac{1}{2}$ circiter, caudali extensa truncata 5 circiter in longitudine corporis; colore corpore roseo-flavescente; fascia oculari nigra oculo non latiore nucha fascia cum lateris oppositi unita; rostro flavo; fascia nucho-operculo-ventrali margaritacea; fascia dorso-thoracica nigricante diffusa; corpore postice fasciis 2 transversis margaritaceis anteriore inter partes posteriores dorsalis radiosae et a-

nalis radiosae, posteriore cauda basi pinnae caudalis; pinna dorsali aurantiaca, radiosa medio magna rotunda nigra annulo rubro cineta; pectoralibus flavis; ventralibus analique aurantiacis; caudali dilute violacea basin versus vitta transversa fuscescente.

B. 6. D. 12/25 vel 12/26. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/20 vel 3/21. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Pfauenauge* Bl. Ausl. Fisch. III p. 105, tab. 211 fig. 2.

Oeil de Paon Bl. ibid.

Chétodon ocellé CV. Poiss. VII p. 58.

Habit. Timor kupang, in mari.

Longitudo speciminis unici 35'''.

Aanm. Mijn voorwerp beantwoordt zeer goed aan de afbeelding en beschrijving van *Chaetodon ocellatus* Bl., vooral wanneer men in het oog houdt, dat die afbeelding naar een zeer verkleurd exemplaar is genomen. Wanneer de opgave der rugvinstralen van BLOCH foutief gedrukt is en 12/24 moet beteekenen in plaats van 12/34, komen de door BLOCH opgegevene getallen der stralen meer overeen met die van mijn exemplaar, dan de in de groote Histoire naturelle des Poissons vermelde. Dit vischje was wel bekend van Oost Indië, doch tot nog toe kende men geene juiste plaats van voorkomen er van.

MUGILOIDEI.

Mugil labiosus CV. Poiss. XI p. 93.

Mug. corpore elongato compresso, altitudine 5 circiter in ejus longitudine; capite acuto rohitoideo 5 fere in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{4}$ ad $1\frac{1}{2}$, latitudine $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis, $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{1}{2}$ in capitis parte postoculari, $1\frac{1}{2}$ circiter distantibus; membrana palpebrali iridem non vel vix tegente; linea rostro-dorsali vertice declivi rectiuscula; rostro ante os prominente oculo brevior; naribus posterioribus oblongis naribus anterioribus rotundis majoribus; osse suborbitali maxime emarginato, postice truncato denticulato denticulis parum conspicuis; osse maxillari superiore ore clauso conspicuo angulum suborbitalem superante; labio superiore maxime carnosus plicatus non papillatus; maxilla superiore deorsum valde protractili; maxilla inferiore symphysis incisura obtusangula profunde emarginata tuber-

culo symphyseali humillimo vix conspicuo; dentibus maxillis nullis; linea rostro-inframaxillari concava; foramine praeoperculo nullo; praeoperculo acutangulo angulo rotundato, margine posteriore obliquo emarginato; squamis lateribus 36 p. m. in serie longitudinali, parte basali striis 4 ad 7; squamis maxillaribus brevibus; pinnis dorsalibus dimidia longitudine pectoralium a se invicem remotis, altitudine aequalibus, corpore multo humilioribus; dorsali spinosa spinis validis 1^a ceteris longiore et crassiore; dorsali radiosa squamosa acuta leviter emarginata; pectoralibus acutis toto capite paulo longioribus; ventralibus acutangulis pectoralibus multo brevioribus; anali squamosa acuta emarginata dorsali radiosa altiore spina 3^a radio 1° minus duplo brevior; caudali emarginata $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore superne viridi marginibus profundiore, inferne argenteo; pinnis flavescens vel aurantiacis ex parte fusco arenatis; pectorali basi superne macula parva nigra vel coerulea.

B. 6. D. 4—1/7 vel 4—1/8. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10 vel 3/11. C. 14 et lat. brev.

Synon. *Mugil lippu* CV. Poiss. XI p. 93.

Habit. Timor kupang, in mari.

Longitudo speciminis unici 95".

Aanm. Behoorende door hare lipvorming tot de tijpe van *Mugil labeo* CV., *Mugil crenilabis* Forsk. en *Mugil fasciatus* CV. laat deze soort zich gemakkelijk herkennen van de haar verwante soorten door den rohita-achtigen habitus van haren kop, door buitengewoon sterk uitgerand onderoogkuilsbeen, welks breed achterste gedeelte als door een' smallen steel van het overige gedeelte is afgescheiden; voorts door hare digt bijeenstaande rugvinnen, lange borstvinnen, het zwarte vlekje boven aan basis der borstvin, het ongeband zijn des ligchaams, het onder den onderoogkuilbeenshoek uitpuilend bovenkaaksbeen, enz. Zij was tot nog toe slechts bekend van de Roode zee.

Scripsi Batavia Calendis Februarii MDCCCLIV.

Bleeker, P. 1854. "Nieuwe bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Timor." *Natuurkundig tijdschrift voor Nederlandsch Indië* 6, 203–214.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/48356>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/6418>

Holding Institution

New York Botanical Garden, LuEsther T. Mertz Library

Sponsored by

The LuEsther T Mertz Library, the New York Botanical Garden

Copyright & Reuse

Copyright Status: Public domain. The BHL considers that this work is no longer under copyright protection.

Rights: <https://www.biodiversitylibrary.org/permissions/>

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.